DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI
12. Sınıf · Türk Dili ve Edebiyatı · 3. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

1960 Sonrası Cumhuriyet Dönemi Hikâyeciliği ve Yönelimler

1960 sonrası Türk hikâyeciliğinde öne çıkan bireyin iç dünyası, toplumcu gerçekçilik, modernizm/postmodernizm ve millî-dinî duyarlılık eğilimlerini kavrar. · Dönemin öne çıkan hikâyecilerini (Oğuz Atay, Bilge Karasu, Rasim Özdenören, Mustafa Kutlu, Nezihe Meriç, Tomris Uyar, Füruzan, Orhan Duru) ve eserlerini tanır. · Hikâye metinlerini yapı, tema, çatışma ve modern anlatım teknikleri (iç konuşma, bilinç akışı, geriye dönüş, üst kurmaca) açısından çözümler.

HATIRLAYALIM

- 1960 sonrası Türk hikâyesinde bireyin yalnızlığı, yabancılaşma, kent yaşamının karmaşası ve Almanya'ya göç gibi temalar öne çıkmıştır.
- Nezihe Meriç 'Bozbulanık' ve 'Menekşeli Bilinç' ile kadının iç dünyasını; Füruzan 'Parasız Yatılı' ile yoksul kesimleri ve göçü anlatmıştır.
- Oğuz Atay 'Korkuyu Beklerken' ve Bilge Karasu 'Troya'da Ölüm Vardı' ile modernist/postmodernist hikâyenin en önemli temsilcileri olmuştur.

1 EŞLEŞTİRME

Görseldeki 1960 sonrası hikâyecilerimizi en bilinen eserleriyle eşleştiriniz.

1. Nezihe Meriç	2. Füruzan	3. Oğuz Atay	4. Bilge Karasu
Bozbulanık	Parasız Yatılı	Korkuyu Beklerken	Troyada Ölüm Vardı
Kadın Psikolojisi	Göç & Yoksulluk	Yabancılaşma	Modernizm

☐ 1. Nezihe Meriç
☐ 2. Füruzan
☐ 3. Oğuz Atay
☐ 4. Bilge Karasu

a) Korkuyu Beklerken adlı eseriyle yabancılaşmayı anlatan modernist yazar
b) Troya'da Ölüm Vardı ve Göçmüş Kediler Bahçesi'nin yazarı
c) Bozbulanık ve Menekşeli Bilinç adlı hikâye kitaplarının yazarı
d) Parasız Yatılı ve Kuşatma ile Sait Faik Hikâye Armağanı kazanan yazar

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Görseldeki 1960 sonrası edebî yönelimlere göre yargılardan doğru olanlara D, yanlış olanlara Y işaretleyiniz.

1960 SONRASI EDEBÎ ÇEŞİTLİLİK

Bireyin İç Dünyası	Toplumsal Gerçeklik
Yalnızlık & yabancılaşma	Almanya göçü & kentleşme

	D	Y
1960 sonrasında işçi göçü ve Almanya'daki Türklerin dramı hikâyelerde sıkça işlenmiştir.	☐	☐
Orhan Duru Türk edebiyatına ve diline 'bilim kurgu' terimini kazandıran yazardır.	☐	☐
Mustafa Kutlu hikâyelerinde yalnızca Batı felsefesini savunup tasavvufi geleneği dışlamıştır.	☐	☐
1960 sonrasında klasik Maupassant tarzı olay hikâyesi tek baskın model olarak kalmıştır.	☐	☐

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki 1960 sonrası Türk hikâyesi eğilimleri şeması incelendiğinde, modernist ve postmodernist hikâyeyi geleneksel klasik

1960 SONRASI TÜRK HİKÂYESİ YÖNELİMLERİ

Modernist / Postmodernist	Toplumcu & Millî-Manevi
Bilinç akışı, yabancılaşma, üst kurmaca	Göç, kenar mahalle, geleneksel bağlar

(A) Bilinç akışı, iç monolog ve üst kurmaca tekniklerinin yoğun kullanılması
(B) Kronolojik zaman çizgisinde merak unsurunun her sayfada öne çıkarılması
(C) Halk masallarının sade ve ders verici didaktik bir üslupla aktarılması
(D) Yalnızca köy ağaları ile köylüler arasındaki toprak kavgalarının işlenmesi

4 KISA CEVAP

Görseldeki 'Parasız Yatılı' ve 'Kuşatma' adlı ödüllü hikâyeleriyle 1960 sonrasına damga vuran kadın yazarımızın adını yazınız.

FÜRUZAN VE PARASIZ YATILI (1971)

Sait Faik Hikâye Armağanı Kazanan Başyapıt

Yoksul kadınların, çocukların ve Almanya'ya işçi göçünün içten anlatımı

_____

_____

5 KISA CEVAP

'Uzun Hikâye' ve 'Ortadaki Adam' eserlerinde halk hikâyeciliği geleneğiyle modern anlatıyı harmanlayan yazarı yazınız.

_____

_____

6 TABLOYU TAMAMLA

1960 sonrası hikâye yazarlarını benimsedikleri edebî eğilimlere göre tabloda işaretleyiniz.

Özellik / Kriter	Modernist / Bireyin İç Dünyası	Toplumcu / Millî-Dinî Duyarlık
Oğuz Atay ve Bilge Karasu		
Füruzan ve Fakir Baykurt		
Mustafa Kutlu ve Rasim Özdenören		
Ferit Edgü ve Nezihe Meriç		

7 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Modernist ve postmodernist hikâyenin yapısına dair yargılardan doğru olanlara D, yanlış olanlara Y işaretleyiniz.

	D	Y
Modernist hikâyelerde olay örgüsünden ziyade psikolojik derinlik ve bireyin trajedisi esastır.	☐	☐
Ferit Edgü 'Doğu Öyküleri' ile küçürek (minimal) hikâyenin önemli örneklerini vermiştir.	☐	☐
Postmodernist hikâyede metinlerarasılık ve parodi teknikleri kesinlikle yasaktır.	☐	☐
Tomris Uyar hikâyelerinde gündelik hayatın ayrıntılarını incelikli bir dille aktarmıştır.	☐	☐

8 ŞİFRELİ KELİME

Görseldeki edebiyat ipuçlarından yararlanarak bulmacayı çözünüz. Turuncu anahtar kutulardaki harflerle şifrelenmiş edebî ürün parçasını bulunuz.

EDEBİYAT KAVRAM BULMACASI

MERİÇ · EDGÜ · TOMRİS · İMGE · NESNEL

İpuçlarını çözerek gizli edebî ürün parçasını (5 harf) bulunuz.

Menekşeli Bilinç ve Bozbulanık yazarı kadın hikâyeci ☐☐☐☐☐

Küçürek hikâyenin öncüsü olan modernist yazar ☐☐☐☐☐

İpek ve Bakır ile Yürekte Bukağı'nın yazarı ☐☐☐☐☐

Modernist hikâyede çağrışımsal derin anlam ögesi ☐☐☐☐☐

Toplumcu gerçekçi hikâyede gözlem ve anlatım tavrı ☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

9 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Modernist hikâyede 'bilinç akışı' tekniğinin karakterin ruh hâlini yansıtmada sağladığı üstünlüğü açıklayınız.

_____

_____

10 SIRALAMA

Görseldeki bir modernist hikâye tahlili adımlarını mantıksal olarak 1'den 4'e kadar sıralayınız.

MODERNİST HİKÂYE TAHLİL AŞAMALARI

1. Zaman Kurgusu → 2. İç Çatışma → 3. İmgeler → 4. İleti

- ☐ Kullanılan imge, metafor ve çok katmanlı sembolleri tespit etme
- ☐ Hikâyenin birey ve modern toplum ilişkisi üzerine iletisini yorumlama
- ☐ Metindeki zaman kırılmalarını ve iç konuşma tekniklerini belirleme
- ☐ Karakterin yalnızlaşma, korku ve iç çatışma dinamiklerini çözümleme

11 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki 'Çözülme' ve 'Çok Sesli Bir Ölüm' adlı hikâyeleriyle tanınan, modern kent hayatındaki bireyin ruhsal yabancılaşmasını millî ve manevi

RASİM ÖZDENÖREN VE ÇÖZÜLME

Çözülme ve Çok Sesli Bir Ölüm (1973)

Geleneksel değerlerle modern kent yaşamı arasındaki manevi çatışma

(A) Rasim Özdenören
(B) Sait Faik Abasıyanık
(C) Ömer Seyfettin
(D) Refik Halit Karay

12 EŞLEŞTİRME

Görseldeki modern anlatım tekniklerini tanımlarıyla eşleştiriniz.

1. Bilinç Akışı	2. İç Monolog	3. Üst Kurmaca	4. Geriye Dönüş
Serbest Zihin Akışı	Düzenli İç Konuşma	Kurmaca Bilinci	Hafıza & Geçmiş

- ☐ 1. Bilinç Akışı
- ☐ 2. İç Monolog
- ☐ 3. Üst Kurmaca
- ☐ 4. Geriye Dönüş

a) Yazarın kurmacanın içinde kurmaca olduğunu açıkça okura hissettirmesi
b) Karakterin kendi kendine, düzenli ve gramer kurallarına uygun iç konuşması
c) Karakterin zihninden geçenlerin mantık silsilesi olmaksızın serbestçe akması
d) Kronolojik anlatımın kesilerek geçmiş olayların hafızada yeniden canlandırılması